

สภาพปัญหาและการแก้ไขการออกเสียง ร ล และคำควบกล้ำของเยาวชนไทย

The Problem Statement and Solution of Thai Youths' Pronunciations of '/rɔ/', '/lɔ/', and Diphthongs

ประพินท์ สังกา

Prapin Sangka

มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตพะเยา

Mahachulalongkornrajavidyalaya University, Phayao Campus

Corresponding Author, E-mail: pps.2@hotmail.com

บทคัดย่อ

บทความนี้มีจุดมุ่งหมายเพื่อแก้ไขปัญหการออกเสียง ร ล และคำควบกล้ำของภาษาไทย ทั้งในภาษาพูดและภาษาเขียน โดยได้ศึกษาสาเหตุของการออกเสียงที่ไม่ถูกต้องของเยาวชนไทยและเสนอแนวทางแก้ไขปัญหาดังกล่าว สาเหตุที่เยาวชนไทยออกเสียงไม่ถูกต้องจำแนกได้ 4 กลุ่ม ดังนี้ 1. กลุ่มพูดตามกันหรือกลุ่มเด็กวัยรุ่น 2. กลุ่มเลียนแบบเสียงดาราที่ชื่นชอบ 3. กลุ่มตามแบบครอบครัว 4. กลุ่มนิยมการอ่านหนังสือไม่ออกเสียง การแก้ไขปัญหามี 4 วิธี ดังนี้ 1) หาดตัวอย่าง 2) สร้างศรัทธา 3) ฝึกหาแบบฝึก 4) ฝึกประสบการณ์ ส่วนวิธีฝึกหัดการออกเสียงที่ถูกต้องมี 9 รูปแบบ ดังนี้ รูปแบบที่ 1 ระลึกถึงความหมาย รูปแบบที่ 2 ฝึกบรรยายฝึกออกเสียง รูปแบบที่ 3 ให้ผู้ใกล้เคียงประเมิน รูปแบบที่ 4 เพลิดเพลินใช้เพลงประกอบ รูปแบบที่ 5 ทดสอบด้วยการฟังเสียงเทปตนเอง รูปแบบที่ 6 ครั้นเครงกับการแสดงละคร รูปแบบที่ 7 ใช้อุปกรณ์ประกอบ รูปแบบที่ 8 ให้รอบคอบต้องฝึกอ่าน รูปแบบที่ 9 อยากเชี่ยวชาญต้องฝึกฝน ผลที่ได้รับจากการแก้ไขปัญหาคือช่วยให้เยาวชนไทยรู้จักบทบาทและหน้าที่ของตนในฐานะเป็นพลเมืองกลุ่มหนึ่งของประเทศไทยซึ่งต้องดำรงรักษามรดกทางภาษาของชาติให้ดำรงสืบต่อไป สำหรับองค์ความรู้ใหม่ที่เยาวชนต้องตระหนักรู้ คือ 1. การเป็นคำที่มีความหมายเฉพาะ 2. ลักษณะของคำพ้องเสียงและพ้องรูปที่ทำให้

ความหมายแตกต่างกัน 3. การออกเสียงผิดทำให้ผู้รับสารเข้าใจความหมายของคำผิดไปด้วย

คำสำคัญ: การออกเสียงภาษาไทย; คำควบกล้ำ; เยาวชนไทย

Abstract

This article aims to solve the problem of Thai pronunciation of ‘รจ’, ‘จ’, and diphthongs in speaking and writing skills through study the causes and solution approaches of using the incorrect words of Thai youths. The causes of problem are related to social behavior into four groups in the followings: 1) speakers’ or teenagers’ group followed friends; 2) imitated group followed favorite stars’ voice; 3) family group; 4) silent reading group. The problem-solution approaches consist of four aspects: 1) searching a Thai using prototype that is able to demonstrate; 2) creating the faith in using Thai; 3) training or doing the exercise; 4) finding to stages to gain an experience. The trainings of language skill to understand grammatical rules consist of eight forms: 1) to remind the meanings of the words; 2) to pronounce the sentences or poems; 3) to evaluate the pronunciation correctly by friends; 4) to sing a song properly; 5) to record voice message; 6) to be actor in a drama; 7) to use instruments for training; 8) to use the pronounceable forms; and 9) to train to be expert. All are to solve the problems of Thai youths so that they are able to pay the roles and responsibilities as a Thai citizen to maintain the heritage of language forever. The new body of knowledge indicates that the youths have to consider in the followings: 1) the words as particular meanings; 2) the words as homonyms but different meanings; and 3) the words as pronunciation incorrectly make people misunderstood.

Keywords: Thai Pronunciations; Diphthongs; Thai Youths

บทนำ

ชาวไทยโชคดีที่มีภาษาไทยเป็นของตนตั้งแต่โบราณ ดังพระราชดำรัสในพระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศร มหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตร ในโอกาสที่มหาวิทยาลัยเมลเบิร์นถวายปริญญาวิทยาศาสตรดุษฎีบัณฑิตกิตติมศักดิ์ พระราชดำรัสตอนหนึ่งว่า “เรามีเอกราช มีภาษาของตนเอง มีตัวหนังสือซึ่งคิดค้นขึ้นใช้เอง เราตั้งบทกฎหมายปกครองของเราเอง ให้สิทธิเสรีภาพแก่ประชาชนมา 700 ปีแล้ว” (วันเพ็ญ เช่นตระกูล, 2549: 13) จึงเป็นความภาคภูมิใจของชาวไทยทั้งชาติ เนื่องจากภาษาไทยเป็นมรดกสืบทอดจากบรรพบุรุษ เป็นภาษาที่มีเอกลักษณ์เฉพาะตัว โดยเฉพาะรูปและเสียงวรรณยุกต์ รวมถึงการออกเสียงที่มี ร ล และคำควบกล้ำ ถือเป็นเอกลักษณ์อย่างหนึ่งของภาษาไทย อย่างไรก็ตาม ลักษณะของภาษาเหล่านี้มีคนไทยจำนวนมากที่ออกเสียงผิดเพี้ยน ทั้งในกลุ่มเด็กเล็ก ผู้ใหญ่ ผู้มีการศึกษาน้อยหรือแม้กระทั่งผู้ที่มีการศึกษาสูงทุกสาขาอาชีพ สาเหตุอาจเป็นเพราะคนไทยปัจจุบันไม่นิยมอ่านให้ถูกต้องตามหลักเกณฑ์ภาษาไทย เพราะเห็นว่า การสื่อสารด้วยวาจาทั้งที่บ้าน ชุมชนและที่ทำงานเป็นที่เข้าใจตรงกันอยู่แล้ว และอาจด้วยเหตุผลที่ว่า “สังคมปัจจุบันมีการแข่งขันเร่งรีบ ทำอะไรต้องแข่งกับเวลา คนส่วนใหญ่จึงให้ความสำคัญกับการออกเสียงภาษาไทยให้ชัดเจนน้อยลง เพราะคิดว่าหากมัวแต่ระวังเรื่องภาษาก็จะเสียเวลาไม่ทันการ ถึงพูดผิดเพี้ยนไปบ้างก็ยังสื่อสารกันรู้เรื่อง (มาลินี โพลประการ, 2537: 81) เสียงพูดผิดเพี้ยนเหล่านี้ทุกฝ่ายควรรีบแก้ไข ไม่ควรให้ครูสอนภาษาไทยเท่านั้นเป็นฝ่ายรับผิดชอบ เนื่องจากเป็นเรื่องวัฒนธรรมทางภาษาที่สังคมต้องร่วมมือกันแก้ไขและส่งเสริมการใช้ให้ถูกต้อง มิเช่นนั้น การสื่อสารก็จะผิดพลาด สื่อความหมายไม่ถูกต้อง โดยเฉพาะการเปล่งถ้อยคำที่มี ร ล หรือคำควบกล้ำ หากออกเสียงผิดจะกลายเป็นคำอื่นแทนที่ เช่น โรงเรียน ถ้าพูดว่า โลงเลียน คนฟังก็จะรับสารผิดความหมายได้ หรือการออกเสียงวรรณยุกต์เพี้ยนก็จะกลายเป็นอีกคำ เช่น คำว่า ชาว ช่าว ช้าว ปัญหาเหล่านี้ น่าเป็นห่วงอย่างยิ่งในปัจจุบัน เพราะคนไทยส่วนใหญ่มักพูดผิดเพี้ยนไปจากหลักเกณฑ์ทางภาษา โดยเฉพาะเยาวชนไทยผู้สืบทอดมรดกทางภาษาของชาติได้ออกเสียง ร ล และคำควบกล้ำไม่ถูกต้อง ดังนั้น การให้ความสำคัญต่อเยาวชนของชาติ แม้จะเป็นกลุ่มเล็กกลุ่มหนึ่ง แต่เป็นกลุ่มที่มีอิทธิพลต่อสังคมในอนาคตที่ต้องสืบทอดมรดกทางภาษาให้คงอยู่สืบไป

ด้วยเหตุผลที่กล่าวมา ผู้เขียนจึงสนใจศึกษาสภาพปัญหาและแนวทางแก้ไขการออกเสียงภาษาไทย โดยเฉพาะตัวอักษร ร ล และคำควบกล้ำที่ออกเสียงผิดเพี้ยน

ในกลุ่มเยาวชนไทย ทั้งนี้ เพื่อให้ภาษาไทยได้คงความเป็นเอกลักษณ์และเป็นมรดกล้ำค่าให้ลูกหลานในอนาคตต่อไป

เนื้อเรื่อง

ปัญหาในการออกเสียงตัว ร ล และคำควบกล้ำของเยาวชนไทย

ภาษาไทยเป็นภาษาอันเป็นมรดกทางวัฒนธรรมของชาติที่คนไทยทุกคนต้องรักษาและจรรโลงไว้ การพูดหรือการออกเสียงภาษาไทยที่ถูกต้องจึงเป็นการอนุรักษ์ภาษาอีกทางหนึ่ง หากคนไทยทุกคนตระหนักและเห็นคุณค่าความสำคัญในการพูดสื่อสาร เช่น การออกเสียง ร ล และคำควบกล้ำให้ชัดเจน คุณค่าของภาษาก็ยังคงความเป็นมรดกของชาติ แต่ปัจจุบันคนไทยจำนวนมากมักพูดและออกเสียง ร ล และคำควบกล้ำผิด เช่น

ราย	เป็น	ลาย
ปรับปรุง	เป็น	ปัปปรุง
คลี่คลาย	เป็น	คี่คาย
ครอบครัว	เป็น	คอบคัว

นอกจากนี้ นักวิชาการได้ตั้งข้อสังเกตเกี่ยวกับการใช้คำที่ผิดพลาด (สมัย วิถีรุ่งโรจน์, 2539: 15-19) ตัวอย่างที่พบมาก คือ

1. การออกเสียง ร เป็น ล เช่น

รังนก	เป็น	ลังนก
โรค	เป็น	โลก
ครั้นเครง	เป็น	คลั้นเคลง

2. การไม่ออกเสียงควบกล้ำ เช่น

สงขลา	เป็น	สงขา
ครั้งคราว	เป็น	คั้งคาว
เป่าขลุ่ย	เป็น	เป่าขุ่ย

3. การออกเสียงควบกล้ำ กว, ขว, คว เป็น ฝ, ฟ เช่น

ไม้กวาด	เป็น	ไม้ฝาด
ขว้าง	เป็น	ฝ้าง
คว้นไฟ	เป็น	พ้นไฟ

ตัวอย่างที่กล่าวมา หากคนไทยทุกคนตระหนักรู้ มีความเข้าใจและร่วมมือกันใช้คำให้ถูกต้อง ปัญหาการใช้คำที่ประกอบด้วย ร ล และคำควบกล้ำก็จะหมดไป

สาเหตุของการออกเสียง ร ล และคำควบกล้ำไม่ถูกต้อง

อย่างไรก็ตาม ปัญหาอย่างหนึ่งของเยาวชนไทยในปัจจุบัน คือ การออกเสียงภาษาไทยไม่ชัดเจน โดยเฉพาะเสียงตัว ร เรือ ล ลิง และคำควบกล้ำ ร ล ว ดังที่กล่าวมาแล้วข้างต้น กลุ่มที่มีปัญหาชัดเจนเป็นนักเรียนวัยรุ่นรุ่นลูกครึ่งไทยหรือกลุ่มนักศึกษาที่ศึกษาในต่างประเทศตั้งแต่เยาว์วัย มักออกเสียง ร เป็นเสียงที่มาจากตัวอักษร R ในภาษาอังกฤษที่มีฐานเสียงต่างกับเสียง ร ในภาษาไทยอย่างสิ้นเชิง จากการศึกษาของเนาวรัตน์ พลเดช (2538: 35-36) ได้พบสภาพปัญหาในการออกเสียง ร ล และคำควบกล้ำของเยาวชนไทยที่เกิดจากหลายสาเหตุ ดังต่อไปนี้

ประการแรก กลุ่มเด็กวัยรุ่นที่พูดตามกัน เมื่อเด็กอยู่ในกลุ่มเพื่อนจะพูดภาษาเดียวกัน ถ้าพูดไม่ชัดก็จะไม่ชัดเหมือนกัน ถ้าใครพูดแปลกออกไปจะถูกล้อเลียนว่า ดัดจริตหรือพูดตลกชวนให้ขบขัน

ประการที่สอง การลอกเลียนเสียงตามดาราที่ตนชื่นชอบ เป็นการแสดงความสามารถของตนด้วยการทำตามดาราหรือคนเด่นดังในสังคม วัยรุ่นเป็นวัยที่มักเลียนแบบโดยไม่คำนึงว่า สิ่งที่พูดถูกหรือผิด การกระทำในลักษณะนี้ส่งผลให้คำมีความหมายผิดเพี้ยนไป

ประการที่สาม การพูดตามอย่างคนในครอบครัว ถ้าคนในครอบครัวพูดอย่างไร เด็กวัยรุ่นจะพูดตามสมาชิกในครอบครัว ไม่ว่าจะเป็นพ่อแม่หรือญาติพี่น้อง ถ้าบุคคลในครอบครัวพูดออกเสียง ร ล ไม่ชัด พูดคำควบกล้ำไม่ถูกต้อง เด็กจะพูดไม่ชัดไปด้วย เช่น ประโยคว่า “เลว ๆ หน่อย เดียวขึ้นลดไปลองเลียนไม่ทัน” หรือพูดว่า “อ้ออ้อ ผนตกพ่า ๆ เดินเหยียบโคนน้ำเกียนน้ำแก้วจะตาย” ถ้าทุกคนในครอบครัวพูดให้ชัดเจนเด็กที่กำลังหัดพูดหรือเริ่มพูดเก่ง จะพูดชัดถ้อยชัดคำตั้งแต่เป็นเด็กเล็ก

ประการที่สี่ การอ่านออกเสียง เด็กสมัยปัจจุบันนิยมอ่านในใจ ขาดการฝึกฝนทักษะการอ่านออกเสียงหรือไม่ได้ฝึกการอ่านออกเสียงอย่างสม่ำเสมอ ทำให้ไม่ทราบว่าจะอ่านผิดหรืออ่านถูกต้อง

แนวทางการแก้ไขปัญหาการออกเสียง

สำหรับแนวทางการแก้ไขปัญหา ผู้เขียนขอเสนอวิธีแก้ไขปัญหาการใช้ตัว ร ล และคำควบกล้ำ จากประสบการณ์การสอนภาษาไทยด้วยการฝึกฝน ดังต่อไปนี้

ประการแรก หาดตัวอย่าง เป็นการหาบุคคลตัวอย่างที่พูดชัดเจนมาเป็นแบบอย่าง โดยเฉพาะนักจัดรายการทางโทรทัศน์หรือวิทยุ มัคคุเทศก์หรือบุคคลที่ประกอบอาชีพด้านการสื่อสารที่พูดและออกเสียงสำเนียงภาษาชัดเจน เช่น ครูสอนภาษาไทยหรือบุคคลที่ได้รับการยกย่องดีเด่นในด้านการใช้ภาษาไทยถูกต้อง

ประการที่สอง สร้างศรัทธา ผู้ใช้ภาษาไทยต้องมีศรัทธา มีความภาคภูมิใจในภาษาไทยและสร้างเจตคติในความเป็นคนไทย เช่น การใช้ภาษาไทยให้ถูกต้องเพื่อแสดงเอกลักษณ์ความเป็นชนชาติไทยให้ชาวต่างชาติได้รู้วัฒนธรรมทางภาษาอันดีงาม

ประการที่สาม ฝึกหาแบบฝึก แบบฝึกหัดเป็นเครื่องมือที่สามารถถ่ายทอดความรู้ความเข้าใจในการออกเสียงคำที่มี ร ล และคำควบกล้ำได้ โดยวิธีรวบรวมคำที่ออกเสียงตัว ร ล และตัวควบกล้ำไว้ฝึก เช่น ตัวอย่างของแบบฝึกการออกเสียงของกรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ คำแนะนำการใช้แบบฝึกออกเสียงเพื่อแก้ไขข้อบกพร่องในการออกเสียงภาษาไทย แบบฝึกนี้ใช้สำหรับฝึกออกเสียงด้วยตนเองหรือฝึกโดยตรงกับครูโดยใช้สื่อประกอบ

ประการที่สี่ ฝึกประสบการณ์ การแก้ไขปัญหาคือต้องได้รับความร่วมมือกับภาครัฐทุกส่วน โดยเฉพาะสถาบันทางการศึกษาของรัฐและเอกชน เปิดเวทีหรือจัดกิจกรรมการฝึกฝนทักษะการพูดหรือการเขียนคำของเยาวชนไทยต่อสาธารณชน ทั้งในโรงเรียนและนอกโรงเรียน รวมทั้งสถาบันทางการศึกษาอื่น ๆ เพื่อให้เกิดทักษะการใช้ภาษาที่มีประสิทธิภาพและประสิทธิผล

วิธีการใช้แบบฝึกหัดเพื่อแก้ปัญหการออกเสียง ร ล และคำควบกล้ำ

วิธีการฝึกหัดเพื่อแก้ไขปัญหการออกเสียงที่ไม่ถูกต้อง สามารถทำได้ดังต่อไปนี้

1. การฝึกอ่านออกเสียง ร และ ล เช่น

1.1 ฝึกการอ่านออกเสียงคำที่ออกเสียง ร

ระริน	ระเริง	ร่อแร่	รุงรัง	รำไร
รุกเร้า	เร่งรีบ	รวดเร็ว	รวนเร	รับรอง
รำรวย	ร้องรำ	รอบรู้	เรียกร้อง	โรงเรียน

1.2 ฝึกการอ่านออกเสียงคำที่ออกเสียง ล

ลู่ลวง	ลีลา	โลเล	ลอยลม	ละเลย
ล่อลวง	ลอกแลก	ล้มลุก	เลินเล่อ	และเล็ม
ลูกกลม	เลื่องลือ	เลหลัง	ละลอก	ลิปลับ

1.3 ฝึกออกเสียงคำที่มี ร ก่อน ล

รุ่มล่อม	เรียนลัด	ร้อยล้น	รวมเหล่า	รูปหล่อ
รายล่อม	เรือเหล็ก	เร้นลับ	รู้แล้ว	ร้อยเล่าห์
รถลาก	รักเล่น	ระลอก	โรงเลื่อย	รอยเล็บ

1.4 ฝึกออกเสียงคำที่มี ล ก่อน ร

ลมแรง	เลือดร้อน	ลอดรื้อ	หลงรัก	ลูกเรือ
ล่องเรือ	เล็กรบ	กลางร้าย	หลากรส	ล่องรู้
ล้างรูป	ลูกรัก	หลายเรื่อง	ล้อรด	ลงโรง

1.5 ฝึกออกเสียงประโยคที่มี ร

- 1) แดดแรงทำให้รู้สึกร้อนต้องรีบเร่งไปหาที่ร่มโดยไม่รีรอ
- 2) โรงเรียนนี้ร่มรื่นมีรั้วรอบแข็งแรง นักเรียนก็เรียบร้อยรำเริงรอบรู้
- 3) หรีดหรีงเรไรร้องระงมจนรุ่งอรุณแสงทองเรืองรองมารำไร
- 4) ตำรวจจับนายเริ่มผู้ขบถเร็วด้วยความรีบร้อน ไม่รี้งรอไฟแดง
- 5) ฉันทับรองว่า จะทำงานให้เรียบร้อยรวดเร็วโดยไม่เรรวน

1.6 ฝึกออกเสียงประโยคที่มี ล

- 1) หลงลืมบ่อย ๆ เดี่ยวลากจะหลุดลอยไป
- 2) ล้อเลียนผู้ใหญ่หลังจะลายไม่ลบเลื่อน
- 3) คลับคล้ายหลงไหลอ่านลิลิตพระลอจนลืมหลับไหลเพลี่ยไปหลายวัน
- 4) อย่าละเลียดกินลาบเลือดจนเวลาล่วงเลยไป
- 5) ลูกสิงลูกลี้ลูกลนหลบหลีกไปลิบลับ

(เนาวรัตน์ พงษ์ไพบูลย์, 2538: 37)

1.7 ฝึกคำประพันธ์ฝึกออกเสียง ร ล

บทกลอนเทียบเสียง ร ล

นักเรียนชอบล้อเลียน	พื้นโล่งเตียนเตียนเรียบดี
ลีลาอย่างอรุณี	เราเรจรีน ลีนหกล้ม
พวกเราเล่าเรื่องราว	ร้องเพลงลาวครวชมดง
ไปไร่ วังไฉ่หลง	ร้องเรียกเพื่อน เลื่อนลอยหาย

(อนงค์ศิริ วิชาลัย, 2542: 58)

คำควบกล้ำ ร (กาพย์ยานี)

รวบรวมเรื่องเร่งร้อน	ริเริ่มก่อนอย่างอรุณี
รุ่นเราสามัคคี	ร่วมรอนแรมแถมเที่ยวเหนือ
ร่อนเร่เวลาบ้าย	มีเรื่องร้ายร้ายเร่งรัดเหลือ
รินรอยช่วยเอื้อเฟื้อ	รำเรจใจไม่ร้อนรน

(มาลินี ฝัฒประการ, 2537: 82)

คำควบกล้ำ ร (กาพย์สุรางคนางค์)

กรีดกริ่งในไพร	รื้อกระาะเคาะไม้
อย่าโกรธเกรี้ยวกราด	กรูไล่กวางาม
ครูโกร่งแกริงกล้ำ	หวั่นหวาดเกรงขาม
ข้าวเกรียบเด็กชอบ	ใครห้ามไม่ฟังฯ
แม่ไปในกรุง	กรูปกริมเคี้ยวกรอบ
หนูกรองร้องตาม	กรีดกึ่งกำมกราม
	ลุงไกรไต่ถาม
	แมวชิงวิ่งเกรียว

(ฐะปะนีย์ นาครทรรพ และคณะ, 2533: 97)

คำควบล้ำ ล (วิชชุมมาลาฉันท 8)

ดวงเดือนเคลื่อนคล้อย	เมฆน้อยคลี่คลาย
รูปร่างกลับกลายเป็นกลุ่มเคลื่อนตา	เพื่อนเราโคลคลา
เดินเดี่ยวเปลี่ยวเปล่า	คลับคล้ายเคยฟัง
เพลिनเพลงแว่วมา	

(ฐะปะนีย์ นาครทรรพ และคณะ, 2533: 98)

2. การสร้างเกมในการเรียนรู้ภาษา เช่น

2.1 เกมหรรษาปริศนา ร เรือ หรือ ล ลิง

คำชี้แจง: อ่านบทกวีแต่ละข้อให้เข้าใจ แล้วเลือกคำข้างหน้ามาเติมลงใน

ช่องว่างให้ถูกต้อง

ก. รื่น / ลื่น

หอม.....ขึ้นดอกไม้	ซ่อนอยู่ใต้พุ่มใบบัง
เก็บเพลिनไม่ระวังหกล้มสมน้ำหน้า
เฉลย:	
หอม...(รื่น)...ขึ้นดอกไม้	ซ่อนอยู่ใต้พุ่มใบบัง
เก็บเพลिनไม่ระวัง	...(ลื่น)...หกล้มสมน้ำหน้า

ข. แร้ง / แลง

น้ำไหลเชี่ยว.....	กระทบแก่งหิน
มากมายฝังดิน	ก้อนศิลา.....
เฉลย:	
น้ำไหลเชี่ยว...(แร้ง)...	กระทบแก่งหิน
มากมายฝังดิน	ก้อนศิลา...(แลง)...

ค. แปร / แปล

ชีวิตเปลี่ยน.....

ไม่แนคงที่

เอกสารชิ้นนี้

ช่วย.....เป็นไทย

เฉลย:

ชีวิตเปลี่ยน...(แปร)...

ไม่แนคงที่

เอกสารชิ้นนี้

ช่วย...(แปล)...เป็นไทย

ง. รอบรู้ / ลอบรู้

.....การงาน

ทุกด้านเจนจัด

รู้สึกอึดอัด

.....ความลับ

เฉลย:

...(รอบรู้)...การงาน

ทุกด้านเจนจัด

รู้สึกอึดอัด

...(ลอบรู้)...ความลับ

(มะนอนง ดาว, 2554: 18-23)

2.2 เกมปริศนา ทายใบ้คำที่มี ร หรือ ล โดยใช้ท่าทางหรือรูปภาพ

อุปกรณ์: กระดาษหรือกระดานที่กำหนดให้เขียนคำตอบ

- 1) ให้ดูภาพการลิ้นลิ้ม แล้วเขียนคำตอบให้ถูกต้อง (เฉลย: ลิ้นลิ้ม)
- 2) ทำท่าทางรีบร้อนให้ดู แล้วเขียนคำตอบให้ถูกต้อง (รีบร้อน)
- 3) ออกมาแนะนำคำที่ใช้ ร ล ภายในเวลาที่กำหนด
- 4) ต่อคำท้ายให้ถูกต้อง เช่น

ครึ่ง.....

(เฉลย: ครึ่งคราว)

คล่อง.....

(เฉลย: คล่องแคล่ว)

เริง.....

(เฉลย: เริงร่า)

ร้อย.....

(เฉลย: ร้อยกรอง)

เปรียบ.....

(เฉลย: เปรียบเปรย)

3. การฝึกการอ่านออกเสียงคำควบกล้ำ

3.1 ฝึกออกเสียง คำอักษรควบแท้

3.1.1 คำควบ ร ล

- 1) กลุ่มคำและประโยคที่มี ร ควบกล้ำ

กลุ่มคำ ได้แก่ กราบ กรอง กรีด โกรธ แกร่ง ร้อน โปรงปราย

ประโยค ได้แก่ ครอบครัวนี้มีงานครีกครั้นเป็นครึ่งคราว

- 2) กลุ่มคำและประโยคที่มี ล ควบกล้ำ

กลุ่มคำ ได้แก่ กลัว กลอง กลับ กลิ่น คลาย คล้าย คลอง
ประโยค ได้แก่ ฟังเพลงเพราะพริ้ง ทำให้เพลิดเพลิน (อนงค์ศิริ

วิชาลัย, 2542: 59)

3.1.2 คำควบ ว

กว่า	ไกว	กวาง
ขวา	ไขว่	เขว
คว่ำ	คว่ำ	แคว
กวัดแกว่ง	กวัดไกว	กว้างขวาง

3.2 ฝีกออกเสียงคำควบ ว และเสียงใกล้เคียง

กัต	กวัด	ฝัด
ขน	ขวน	ฝน
คั่น	ควั่น	พั่น
ค้ำ	คว่ำ	พ้ำ

3.3 ฝีกออกเสียงประโยคคำควบ ว และเสียงใกล้เคียง

- 1) พ่อค้ากว้านซื้อก้านมะพร้าว
- 2) นกกวักบินฮือลงจิกฝักบัวกันขวกไขว่
- 3) แม่ครัวคว่ำขวดเอาคว่ำลง
- 4) นั่งรถไฟแกว่งไปเหมือนไกวเปล
- 5) คุณยายคว้านผลไม้ยูริมกว้าน

4. การฝีกอ่านคำประพันธ์ฝีกออกเสียงคำควบ ร ล เช่น

4.1 ฝีกออกเสียงคำควบ ร

คำไทยใช้ตัวรอ	ประโยชน์หนอมมีมากมาย
คำใช้ ร เรียงราย	สืบทอดไว้ไม่ร้างรา
รับราชราษฎรร่วมใจ	รักษาไว้ให้นานหนา
รักเรือนเร่งรู้ค่า	เรือนสะอาดปราศโรคภัย
รักเรียนเพียรรู้รอบ	ชนชื่นชอบอย่ารำไร
ร่ำเริงบันเทิงใจ	ชมสายรุ้งรุ่งเรืองรอง
เรื่องราวข่าวรบบรา	นำระอาอรุหามอง
เหล่าตรุณขอเรียกร้อง	ให้หยุดรบสุขสันต์
จรวัดโรจน์แรงฤทธิ์	รอนชีวิตทุกคืนวัน
รณรงค์เพื่อ ร นั้น	อยู่คู่ฟ้าดีกว่าเอย

(ฐะปะนีย์ นาครทรรพ และคณะ, 2533: 97)

4.2. ขีดเส้นใต้คำที่เขียนผิด แล้วนำคำที่เขียนผิดมาเขียนเป็นคำที่ถูกต้อง (กาพย์ยานี 11)

ตัว ร ขอเรียกร้อง	ให้ไทยพองช่วยรณรงค์
ต่อชีพให้ยินยง	เป็นสมบัติวัฒนธรรม
ออกเสียงเพียงรัวลิ้น	ให้ได้ยินชัดถ้อยคำ
เสียง ล ร ประจำ	อย่าปะปนทนมัโหว
ลองคิดว่า สูญ ร	สุดเศร้าหนอภาษาไทย
เสียงควบ ร ทัวไป	จักพลอยหายเสียตายเหลือ
เช่นเล่นไม่เป็นเลื่อง	หมึกหมดเปรี๊ยะเสียงสั้นเคลือ
ควัใหญ่ไม่มีเกือ	แกงลสป่าน่าล้าคาญ
คนลักแสนรักดี	พูดอย่างนี้หน้าสงสาร
อาจหาว่าเป็นพาล	รักข้าวของต้องอาญา
นักลบ ลบเพื่อชาติ	เคยองอาจหมดสง่า
นักเลียนเพี้ยนวิชา	เลยถูกว่าล้อเรียน
บันเทิงลิ้นเริงใจ	เหมือนเดิมไปลิ้นวนเวียน
คุณคู้พากเพี้ยน	กลายเป็น คู้ ดูน่าขัน
เอกราต ชาติเสถี	เสียงอย่างนี้น่าเบื่อคัน
ไพลีที่โลมลิ้น	ขาดเลี้ยวแลง แก้ง เลลวน
เลื่องลาวข้าวเหมืองแล่	ฟังแล้วแย่ลิ้นผันผวน
ล้ำไลไม่สมควร	มาเถิดพองพิน้องไทย
ล่วมแลงร่วมใจกัน	ช่วย ร นั้นให้ปลอดภัย
พ้อขุนฯ ท่านสร้างไว้	ของมีค่าอย่าให้สูญ
ฝึกฝนลูกหลานไทย	ออกเสียงได้ไม่อาดูร
เพื่อ ร จักจรรูญ	ดำรงอยู่คู่ไทยเทอญ

(ฐะปะนีย์ นาครทรรพ และคณะ, 2533: 96)

เฉลย: คำที่ถูกต้อง ได้แก่ 1) เรื่อง 2) เปลือง 3) เครือ 4) คริว 5) เกลือ 6) รส 7) ร้าคาญ 8) คนรัก 9) ลักข้าว 10) นักรบ 11) รบ 12) นักเรียน 13) เพียร 14) ล้อเลียน 15) รื่นเริง 16) ครู 17) พากเพียร 18) ครู 19) เอกราช 20) เสรี 21) ครัน 22) ไพรี 23) โรมรัน 24) เรี่ยวแรง 25) แก้ง 26) เรรวน 27) เรื่องราว 28) เหมืองแร่ 29) ร้าไร 30) ร่วมแรง

กิจกรรมแบบฝึกหัดทั้งหมดที่ยกมา หากฝึกฝนบ่อย ๆ จะเป็นการพัฒนาการใช้ภาษาไทยให้ดีขึ้น นอกจากนี้ ผู้เขียนยังมีแนวคิดวิธีการแก้ไขปัญหาการออกเสียง ร ล และคำควบกล้ำได้ถูกต้อง อาจใช้วิธีการ ดังนี้

1. *ระลึกถึงความหมาย* ในการออกเสียงคำที่มี ร ล และคำควบกล้ำ ตลอดถึงการนำคำไปใช้ในการสื่อสารได้ถูกต้อง โดยจะต้องรู้และเข้าใจความหมายของคำ การอ่านคำ การออกเสียงคำ การนำคำไปใช้ ถ้าพูดผิดความหมายก็จะเปลี่ยนไป ดังนั้นเยาวชนไทยควรมีความรอบรู้ในการอ่านเขียนคำและการใช้คำให้ถูกต้องโดยมีพจนานุกรมภาษาไทยเป็นเครื่องมือในการตรวจสอบดูความหมายของคำ

2. *ฝึกบรรยาย ฝึกออกเสียง* การฝึกรำลึ้นออกเสียง ร ด้วยตนเองอย่างสม่ำเสมอทุกวัน โดยการออกเสียงจากประโยคหรือบทร้อยกรองประเภทต่าง ๆ เช่น “โรงเรียนอยู่ใกล้โรงแรม คุณครูจึงตรวจตรารถที่มาจอดรับนักเรียนอย่างเคร่งครัด” การออกเสียงตัว ร ให้ชัดเจน สามารถฝึกฝนด้วยการทำความเข้าใจรู้สึกให้อยู่ที่ปลายลิ้น ซึ่งกำลังแตะที่บริเวณเพดานแข็งในช่องปาก แต่ไม่ทันแตะก็รำลึ้นเป็นเสียง ร ออกมา หากฝึกออกเสียงบ่อย ๆ จะออกเสียงได้ชัด ขณะเดียวกันให้อ่านวีซีดีตรงกลางศีรษะ จะรู้สึกถึงการสั่นคลอนของศีรษะ ซึ่งเป็นลักษณะของการออกเสียง ร อย่างชัดเจน

3. *ให้ผู้ใกล้เคียงประเมิน* โดยวิธีการพูดหรือการเขียนคำให้เพื่อนหรือญาติสนิทฟังหรืออ่านคำที่มี ร ล และคำควบกล้ำให้ฟัง เพื่อประเมินการพูดหรือการเขียนว่า ถูกต้องชัดเจนเพียงใด หากยังต้องปรับปรุงแก้ไข ควรรับดำเนินการแก้ไขให้ถูกต้อง

4. *เปลือดเพลลนใช้เพลงประกอบ* การเลือกเพลงที่สนุกสนานร้องได้ทุกโอกาส อาจเป็นเพลงไทยสากลหรือเพลงไทยเดิม เมื่อฟังแล้วร้องตามจะทำให้เกิดทักษะการพูดหรือการออกเสียง ร ล และคำควบกล้ำชัดเจนยิ่งขึ้น เพราะเป็นการฝึกทักษะการออกเสียง ร ล ตามเนื้อเพลง โดยไม่ได้ตั้งใจฝึกฝนทักษะโดยตรง เพราะเกิดความสนุกสนานเปลือดเพลลนในการร้องเพลง เช่น *เพลงเหมือนไม่เคย* ซึ่งมีเนื้อร้องขึ้นต้นว่า

เรื่อยเรื่อยมาเรียงเรียง	นกบินเฉียงไปทั้งหมด
ตัวเดียวมาไร้คู่	เหมือนพี่อยู่เพียงเือก
ร่ำรำใจรอนรอน	อกสะท้อนอ่อนใจเข้า
ดวงใจใยหนีหน้า	โถแก้วตามาหมางเมิน
รู้ใหม่ใครซ้ำเท่า	เหมือนพี่เศร้าเจ้าห่างเหิน
เคยแนบแอบอกเพลลน	กลับหมางเมินเหมือนไม่เคย
แจ้วแจ้วจ่านรรจา	ยกดินฟ้ามาอ้างเอ่ย

แรมรามาละเลย

เหมือนไม่เคยเลยหรือไร

(พจนพงษ์ งามเกษม, 2549: 121)

5. ทดสอบด้วยการฟังเสียงตนเอง โดยการร้องเพลงหรืออ่านออกเสียงเนื้อเพลงแล้วอัดใส่เทปไว้เพื่อประเมินว่า สามารถอ่านคำที่มี ร ล หรือคำควบกล้ำได้ดีหรือควรปรับปรุงอย่างไร

6. ครั้นเคร่งกับการแสดงละคร โดยวิธีการแต่งบทละครสั้น ๆ ที่มีบทสนทนาและให้ตัวละครมีชื่อที่มีตัว ร ล อยู่ด้วย แล้วสวมบทบาทการแสดงตามเรื่องที่เกิดขึ้นไว้ นอกจากเกิดความสุขสนุกสนานกับบทละครแล้ว เป็นการฝึกฝนทักษะการพูดออกเสียงคำที่มี ร ล และคำควบกล้ำได้ดีอีกวิธีหนึ่ง

7. ใช้อุปกรณ์ประกอบ เช่น ใช้เทปวีดิทัศน์การพูดหรือการเขียนคำที่มี ร ล และคำควบกล้ำเป็นแบบฝึกทักษะสำหรับตนเอง นอกจากนั้น ยังใช้วีดิทัศน์ชมการแสดงจำอวดหน้าจอ ตลกหรือนักร้องเพื่อประเมินทักษะการพูดออกเสียงคำที่มี ร ล และคำควบกล้ำที่เป็นต้นแบบของการฝึกทักษะการพูดสำหรับตนเอง

8. ใ้รอบคอบต้องฝึกอ่าน การหาแบบฝึกทักษะการพูดและการเขียนคำจากแหล่งเรียนรู้อื่นทุกวัน จนเกิดความเคยชินกับสายตาตนเอง สามารถแยกแยะคำที่มี ร ล และคำควบกล้ำ อ่านคำได้รวดเร็วทั้งที่เป็นประเภทร้อยแก้วและร้อยกรอง วิธีการหาแบบฝึกอาจหาจากการอ่านหนังสือพิมพ์ นวนิยาย เรื่องสั้นและข้อความต่าง ๆ

9. อยากเชี่ยวชาญต้องฝึกฝน การหาประสบการณ์การพูดและการเขียนจากนอกห้องเรียนด้วยตนเอง เช่น อาสาเป็นพิธีกรในสถานศึกษาหรือชุมชน เป็นมัคคุเทศก์นำชมสถานที่สำคัญหรือสมัครร่วมกิจกรรมเวทีประกวดร้องเพลงตามโอกาสต่าง ๆ จะช่วยให้การออกเสียง ร ล และคำควบกล้ำชัดเจนยิ่งขึ้น

องค์ความรู้ใหม่

จากการศึกษาเรื่องนี้ทำให้เห็นความสำคัญและความรู้เรื่องคุณค่าของคำในการสื่อสาร ซึ่งจำแนกได้ ดังนี้

1. ภาษาไทยเป็นคำที่มีความหมายเฉพาะ เนื่องจากคำในภาษาไทย 1 คำ มีความหมายชัดเจน หากผู้สื่อสารไม่เข้าใจความหมายของคำที่ใช้ ร ล และคำควบกล้ำที่ถูกต้องแล้ว การสื่อสารจะส่งผลให้ผู้รับสารมีเข้าใจไม่ตรงกับจุดประสงค์ที่ผู้สื่อสารต้องการแสดงความรู้สึกนึกคิดได้ เช่น คำว่า รัก กับ ลัก

2. ลักษณะของคำพ้องเสียงและพ้องรูปที่ทำให้ความหมายแตกต่างกัน หากเปลี่ยนตัวพยัญชนะ เช่น คำว่า เครื่องราง ที่มักพูดและเขียนเป็นเครื่องราง ความหมายจะเพี้ยนไป เพราะคำว่า ราง หมายถึง สิ่งบอกเหตุร้ายหรือดี เช่น สมชัยมีเครื่องราง

ของคลังที่หามาได้มากเหลือเกิน หมายถึง สมชัยมีสิ่งของที่ไม่ดีเป็นอับมงคลต่อตนเองมากเหลือเกิน

3. การออกเสียงผิดทำให้ผู้รับสารเข้าใจความหมายของคำและข้อความผิดไปด้วย เช่น *โรงเรียนชนบทที่เป็นเพลิงยังมีอีกมาก รัฐบาลควรเร่งปลูกสร้างอาคารถาวรให้* เป็นประโยคที่สื่อความหมายไม่ถูกต้อง เพราะ *โรงเรียน* หมายถึง โรงเรียนคนตายนอน เพลิง หมายถึง ไฟที่ลุกไหม้ ดังนั้น ประโยคที่ถูกต้องควรใช้ว่า *โรงเรียนชนบทที่เป็นเพลิงยังมีอีกมาก รัฐบาลควรเร่งปลูกสร้างอาคารถาวรให้* หมายถึง โรงเรียนที่มีหลังคาเป็นเพลิงยังมีอีกมาก เพราะเพลิง หมายถึง สิ่งปลูกสร้างมีทั้งชนิดชั่วคราวและขนาดเล็กชนิดถาวร ดังนั้น เยาวชนไทยควรใส่ใจและตระหนักการใช้ภาษาไทยให้ถูกต้อง

สรุป

จากสภาพปัญหาในการออกเสียง ร ล และคำควบกล้ำดังกล่าว หากเยาวชนไทยมีจิตสำนึกและตระหนักในบทบาทหน้าที่ของตนเองที่ต้องรักษามรดกทางวัฒนธรรมทางภาษาของชาติแล้ว ปัญหาการใช้ภาษาที่วิบัติก็จะค่อย ๆ หดไป สิ่งสำคัญในการแก้ไขปัญหาคือ ความศรัทธา ความตั้งใจ การฝึกฝนและการประยุกต์ใช้สื่อ รวมถึงรูปแบบวิธีการต่าง ๆ ที่นำเสนอมา เพื่อนำมาใช้ในการแก้ไขปัญหาของตนเอง หากเยาวชนรู้จักประยุกต์การฝึกฝนภาษากับสื่อเทคโนโลยีสมัยใหม่ในยุคโลกไร้พรมแดนหรือยุคโลกาภิวัตน์ (Globalization) ไม่ว่าจะเป็นสื่อทางอินเทอร์เน็ต โทรทัศน์และเครื่องมือวีดิทัศน์ ซึ่งสามารถเลือกใช้บริการได้อย่างสะดวกและรวดเร็ว การฝึกฝนทักษะการออกเสียง ร ล และคำควบกล้ำจะน่าสนใจ เพราะสามารถฝึกฝนได้ตลอดเวลา ดังนั้น เยาวชนไทยในฐานะที่มีหน้าที่สืบสานมรดกทางภาษา ต้องตระหนักถึงความสำคัญของการใช้ภาษาด้วยการออกเสียงให้ชัดเจน อันจะเป็นเสน่ห์ต่อตนเองในการสื่อสารภาษาไทยและปัญหาการออกเสียง ร ล และคำควบกล้ำที่ไม่ถูกต้องก็จะหมดไป ทั้งเป็นการรักษามรดกวัฒนธรรมด้านภาษาของประเทศชาติ ดังบทกลอนที่ว่า

ภาษาไทยไพเราะเสนาะเสียง	ร้อยคำเรียงอ่านเขียนอักษรสาส์น
คำ ร ล ใช้ผิดจะเสียการ	ต้องตรวจทานใช้คำจำนรรจา
คำควบกล้ำชี้เอกลักษณ์ไทย	คำยิ่งใหญ่มรดกทางภาษา
จงรักษไว้คงอยู่คู่พารา	ทั่วโลกาชื่นชมนิยมไทย

เอกสารอ้างอิง

- ฐะปะนีย์ นาครทรรพ และคณะ. (2533). *บันไดหลักภาษา 1*. กรุงเทพมหานคร: ไทยร่มเกล้า.
- เนาวรัตน์ พงษ์ไพบูลย์. (2538). เอกลักษณะในภาษาไทยการออกเสียง ร ล และคำควบกล้ำ. *สารสถาบันภาษาไทย*. 2 (2), 33-38.
- พูนพงษ์ งามเกษม. (2549). *เพลงจากวรรณคดี*. พิษณุโลก: ภาควิชาภาษาและคติชนวิทยา คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยนเรศวร.
- มะนอง ดาว. (2554). *เกมทรรษาปริศนาภาษาไทย*. กรุงเทพมหานคร: เยลโล่การพิมพ์.
- มาลินี ฝิโลประการ. (2537). ปัญหาการออกเสียงภาษาไทยของเยาวชนไทย. *สารสถาบันภาษาไทย*. 1 (2), 80-86.
- วันเพ็ญ เซ็นตระกูล. (2549). พระผู้ทรงมีพจน์อันสุนทร. ใน *ถวายเป็นงานผ่านภาษา “ตามรอยพระยุคลบาทช่วยชาติได้อย่างไร”: รวมบทสุนทรพจน์อุดมศึกษาเฉลิมพระเกียรติซึ่งถวายเป็นพระราชทานพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวระหว่างปี พ.ศ. 2543-2548*, หน้า 10-17. กรุงเทพมหานคร: สมาคมนิสิตเก่าจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ในพระบรมราชูปถัมภ์.
- สมัย วิถีรุ่งโรจน์. (2539). *เอกสารคำสอนวิชาการใช้ภาษาไทย: ฟัง พูด อ่าน เขียน*, พิมพ์ครั้งที่ 2. สงขลา: ภาควิชาภาษาไทย คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ สถาบันราชภัฏสงขลา.
- อนงค์ศิริ วิชาลัย. (2542). *คู่มือครูสอนซ่อมเสริมภาษาไทย*, พิมพ์ครั้งที่ 3. พะเยา: หน่วยศึกษานิเทศก์ สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดพะเยา.